

šala. Gradivo, ki naj bi ga v celoti, delno ali vzročno odbrali, je zajeto v sledečem seznamu.

1. Dokumentacija o posameznem učencu (dosje učenea):

- osebni list šolskega novineca
- prijavitni ali vpisni list s splošnimi podatki o učencu
- anamneza šolskega novineca
- testi (prve strani)
- skala osebnostne zrelosti
- uradna poročila o učencu
- zapisi in zaheležke opazovanj, svetovanj, razgovorov svetovalne službe z učencem, starši, učitelji in drugimi svetovalnimi delavci (vzročno)

2. Zbirni podatki o učencih ene ali več generacij

- analiza generacije za normalizacijo prvega in petega razreda
- zbirnik podatkov za poklicno usmerjanje s prilogani in EKOS
- sociogrami
- različne analize (učne navade, prosti čas, prehrana, interesi, socialne strukture učencev, analize testa šolskih novincev šolskega uspeha, testa POŠ, PM, TIPI)
- testi besednega zaklada (vzročno)

3. Gradivo nastalo ob delu s posameznikom ali skupino

- rezultati diagn. preizkušenj (WISC testi – prva str., risbe, likovni testi in nareki) (vzorčno)
- vaje za delo z učenci s specifičnimi težavami (vzročno)

4. Drugo gradivo

- letna poročila delavcev v svetovalni službi šole
- lastna predavanja
- zapisniki delovnih sestankov svetovalnih delavcev

Predstavljen predlog arhivskega gradiva, ki naj bi dopolnil navodilo za odbiranje za zgodovino pomembnih dokumentov, nastajajočih pri osnovnih šolah, je, glede na informacije svetovalnih služb šol našega območja in glede na nivo uporabe kriterijev za odbiranje s stališča pristojnega arhivista, le eden izmed možnih predlogov. Ne da bi se zavzemala za uniformiranost dela v arhivih, menim, da bi bilo potrebno izkušnje pri tovrstnem delu med arhivi medsebojno izmenjavati in dograjevati, bodisi s pomočjo delovnih skupin pri Arhivskem društvu Slovenije ali same matične službe Arhiva SR Slovenije; sicer pa je bila za tak način dela na zborovanju arhivskih delavcev v Portorožu zadolžena koordinacija slovenskih arhivov.

Prikaz gradiva krajevnega in občinskega ljudskega odbora Polhov Gradec

Tatjana Šenk

Zapis, ki je pred nami prikazuje gradivo najnižjih upravnih organov v letih 1945–1955 na primeru gradiva krajevnega ljudskega odbora (KLO) in občinskega ljudskega odbora (ObLO) v Polhovem Gradcu. Hkrati je to tudi opis problemov urejanja in popisovanja take vrste gradiva.

V arhivih se nahaja precejšnje število fondov KLO in ObLO, zato me je zanimalo vprašanje, koliko ljudje iščejo podatke v teh fondih in s kakšnim namenom. V Zgodovinskem arhivu Ljubljana, enota Ljubljana je v letih 1985–1988 v teh fondih iskalo podatke 57 ljudi, od tega 27 v fondih KLO in 30 v fondih ObLO. V raziskovalne namene je gradivo uporabljalo 16 uporabnikov (predvsem etnologi, zgodovinarji, dijaki), za praktične potrebe pa je gradivo iskalo 41 uporabnikov (potrdila za uveljavitev delovne dobe, o opravljanju obrti, zemljiško–pravne zadeve in podobno). To razmerje je razumljivo, saj bo vrednost gradiva za raziskovalne namene rasla šele z leti, kajti šele določena oddaljenost od dogodkov prinese večje zanimanje za arhivsko gradivo. Zato moramo arhivisti, kljub jasnemu določilu, da hranimo gradivo predvsem za potrebe znanosti in kulture, upoštevati tudi tiste kategorije gradiva, ki imajo praktični in ne samo trajni pomen.¹ Odgovora na vprašanje ali so posamezniki dobili dovolj podatkov v gradivu nisem iskala, ker sem hotela le prikazati, koliko uporabniki iščejo gradivo teh fondov in v kakšne namene.

Uporabniki torej pri mlajšem gradivu iščejo podatke predvsem zaradi praktičnih potreb, tisti, ki pa bi radi dobili podatke za krajevno zgodovino, dobijo v fondih krajevnih ljudskih odborov le osnovno informacijo, naprej pa morajo iskati v fondih višjih oblastnih organov. V fondih občinskih ljudskih odborov najdejo nekoliko več kvalitetnega gradiva, predvsem po letu 1955, ko se tudi pristojnosti občin povečajo.

Da bi odgovorila na vprašanje, katere kategorije gradiva uporabniki lahko pričakujejo v fondih KLO in ObLO, sem se odločila, da zapišem konkreten prikaz gradiva, ki se nahaja v fondih KLO in ObLO Polhovega Gradca.

1. Upravno–teritorialni razvoj na področju Polhovega Gradca

V času NOB so tudi na območju Polhovega Gradca začeli organizirati ljudsko oblast, kljub velikim problemom zaradi številnih domobranskih postojank.² Okrožni odbor OF za Notranjsko je v letu 1944 na tem teritoriju organiziral rajonske odbore Vrhnika, Dobrova in Horju.³ Polhov Gradec je bil najprej v okviru rajona Dobrova, nato Horjula. Ko so jeseni 1944 organizirali Okraj Vrhnika je celotno območje pripadlo temu okraju.⁴ Tako je v začetku leta 1945 KNOO Polhov Gradec sodil k Okraju Vrhnika in je nato bil septembra 1945 z

zakonom o upravni razdelitvi federalne Slovenije vključen v Okraj Ljubljana-okolica.⁵

Leta 1945 je KNOO Polhov Gradec obsegal naslednje kraje: Polhov Gradec, Pristava, Podreber, Srednja vas, Setnica, Selo, Briše, Smolnik.⁶ Leta 1946 pa so bile kot območje delovanja KLO določene naslednje katastrske občine in naselja:

Babna gora: Babna gora, Belica, Belo, Dolenja vas, Dvor, Hrastenica, Log

Polhov Gradec: Podreber, Polhov Gradec, Pristava, Srednja vas

Selo: Selo, Setnica

Setnik: Briše, Butajnova, Praporče, Setnik, Smolnik.⁷

Teritorij KLO Polhov Gradec se je zmanjšal leta 1948 in je v tem obsegu ostal vse do leta 1952, ko je nastal občinski ljudski odbor. Na teritoriju katastrske občine Babna gora je nastal KLO Dvor, naselje Butajnova je postalo del KLO Butajnova – Št. Jošt, naselja Praporče, Setnik, Smolnik pa del KLO Praporče–Setnik. Tako je leta 1948 KLO Polhov Gradec obsegal naslednje katastrske občine in naselja:

Polhov Gradec: Podreber, Polhov Gradec, Pristava, Srednja vas

Selo: Selo, Setnica

Setnik (del): Briše (del)⁸

Z ukinitvijo krajevnih ljudskih odborov leta 1952 so ustanovili na tem območju občinski ljudski odbor. Prva seja novo izvoljenega občinskega ljudskega odbora je bila 16. decembra 1952.⁹

Občina Polhov Gradec je obsegala naslednje katastrske občine in naselja:

katastrske občine	naselja:
Babna gora	Babna gora, Belica, Belo, Dolenja vas, Dvor, Hrastenica, Log
Črni vrh (del)	Črni vrh, Smolnik
Polhov Gradec	Podreber, Polhov Gradec, Pristava, Srednja vas
Selo	Selo, Setnica
Setnik	Briše, Butajnova (del), Praporče, Setnik ¹⁰

Leta 1955 je občina Polhov Gradec postala del občine Dobrova, ta pa je leta 1961 postala del občine Ljubljana–Vič–Rudnik.¹¹

2. Gradivo KLO Polhov Gradec

Krajevni ljudski odbori so bili kot najnižje upravno-teritorialne enote predvsem podaljšani organi okrajne uprave. Naloge KLO, kot so opredeljene z zakonom 1946. leta, imajo predvsem splošno-oblastni značaj. Na primer: uresničevanje narodne politike z utrjevanjem bratstva in enotnosti, izvajanje politike zveze med delovnim ljudstvom mesta in dežele, soudeležba pri uresničevanju splošnega državnega načrta na področju gospodarstva, dviganje politične in kulturne zavesti množic in podobno. Teli naloge je v zakonu zapisanih dvajset in vse bolj ali manj izražajo splošne politične cilje države. Najkonkretnjeje opredeljena je naloga KLO, da izvaja splošne predpise, naloge in smernice višjih državnih organov.¹² Njihove pristojnosti so izredno majhne, zato v fondih krajevnih ljudskih odborov najdemo majhen pro-

cent lastnega gradiva. Večino spisov so dobivali od višjih organov (okrožnice ipd.), oziroma so jih sami pošiljali nadrejenim organom. Mnogo gradiva, ki so ga ustvarili krajevni ljudski odbori, zato najdemo v fondih okraja. V fondu KLO Polhov Gradec se na primer niso ohranili zapisniki njihovih sej, ohranili pa so se v fondu Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana-okolica.¹³

Na primeru gradiva Polhovega Gradca bom prikazala, katere vrste gradiva se hranijo v fondu KLO. Relativno dobro je ohranjeno gradivo, ki se nanaša na organizacijo in poslovanje KLO. V gradivu dobimo podatke o odbor-nikih, prekrškili in kaznivih dejanjih posameznih usluž-bencev KLO, socialni pripadnosti uslužbencev in odbor-nikov in podobno.¹⁴

O volitvah je v tem fondu razmeroma malo gradiva, nekaj več je gradiva, ki se nanaša na notranje zadeve. Predvsem so to potrdila KLO o odnosu posameznikov do ljudske oblasti tako v času NOB kot po vojni.¹⁵ Manjši del gradiva se nanaša na premoženjsko-pravne za-deve, gradivo, ki se nanaša na gospodarstvo pa je seveda odvisno od usmerjenosti gospodarstva določenega ob-močja. Zato je v tem fondu malo podatkov o proizvo-dnji in obrti (predvsem so to osebne zadeve). Obsežnejši del gradiva se nanaša na kmetijstvo tega območja – naj-več so to dopisi okrajnega ljudskega odbora (zvečine do-pisi, s katerimi sporočajo, kolikšen plan je obvezen za njihovo območje in sporočila KLO višjim organom, ko-likšen del plana je bil realiziran). Majhen del gradiva se nanaša na gozdarstvo, gostinstvo, trgovino, komunalne in stanovanjske zadeve. Finančne zadeve se večinoma hranijo na višjih nivojih uprave.

V fondu se je ohranilo tudi gradivo pred letom 1945. Teh drobcev gradiva nisem izločala, kljub temu, da to gradivo nima večje vrednosti. Ohranila sem blagajniško knjigo za leta 1943–1945, pisano v italijanščini in za le-to 1946, pisano v slovenščini in proračun izdatkov in dohodkov bivše občine Polhov Gradec za leto 1945.

Drobci gradiva se nanašajo na šolstvo, prosveto in kulturo, relativno veliko pa je gradiva, ki se nanaša na socialno skrbstvo. Najobsežnejši del predstavljajo osebni listi otrok in starejših, potrebnih socialne zaščite. Iz gradiva je razvidno, da je bilo na tem območju veliko socialno ogroženih ljudi, tako je bilo samo otrok, ki so zaprosili za podporo, 65, večinoma so bili to otroci, katerih starši so pobegnili pred novo oblastjo.¹⁶

V fondu KLO sem izločila okrožnice okrajnega ljud-skega odbora in drugih višjih organov, račune, potrdila, dopise pravosodnih organov in dopise krajevnega odbora pravosodnim organom, prijave smrti, rojstev, davčne za-deve in podobno.

Za leto 1951 je pri fondu KLO Polhov Gradec ohran-jen delovodnik in skoraj vsi spisi po delovodnih števil-kah. Ob tem sem se znašla v dilemi: ali spise preurediti ali pa ohraniti prvotno ureditev za vse leto po delovodni-ku. Eno od temeljnih načel arhivistike je ohranjati prvot-no ureditev, če so evidence ohranjene. Pravilo se mi je zdelo logično in razumljivo, saj je nespametno dvakrat urjati. Ob praktičnem delu pa se je pokazalo, da pri fondih najnižjih upravnih organov ostane tako majhen procent gradiva, da postanejo ohranjene evidence skoraj neuporabne in je za lažjo orientacijo po gradivu bolje uporabljati vsebinski popis. Tega gradiva je tudi koli-činsko večinoma malo, zato se mi je zdelo preurejanje bolj smotrno. Po moji oceni je za gradivo nižjih organov uprave po letu 1945 značilno, da se izloči 80 – 90 % gradiva, predvsem seveda na nižjih nivojih uprave kot so

KLO ali ObLO. Ali ni bolje sprejeti pravilo, da se v gradivu upravnih organov na nižjih nivojih po letu 1945 ne ohranja prvotna ureditev? Zdi se, da se interno, vsaj v ZAL, to pravilo že dalj časa uporablja, kot splošno veljavno pa pravilo ni sprejeto (zapisano?).¹⁷

Kljub vsem dilemam in vprašanjem sem se odločila, da za leto 1951 ohranim gradivo Polhovskega Gradca v celoti in v popisu navedeni, da je ta del ohranjen in urejen po delovodniških številkah. Pri tej odločitvi me je vodila želja, da bodočemu raziskovalcu organizacije, poslovanja in dejavnosti KLO prikažem celotno gradivo KLO, ki nastane v enem letu. Iz tako ohranjenega gradiva se bo dalo tudi razbrati, kakšna vrsta dokumentov je bila izločena ob urejanju drugih delov KLO. Pri tem se mi zdi pomembno poudariti, da je smiselno tako pustiti gradivo le kot vzorec za eno leto ali pa za določen KLO za ves čas delovanja, vsi drugi fond KLO pa naj se vsebinsko uredijo ne glede nato, ali je prvotna ureditev z delovodniki in indeksi ohranjena ali ne.

3. Gradivo ObLO Polhov Gradec

O prenehanju delovanja KLO in začetku delovanja ObLO dobimo iz fonda le malo podatkov. Poizkate moramo iskati v uradni listu in v foudih višjih upravnih organov. Občinski odbori imajo nekoliko več lastnega gradiva, ker so njihove pristojnosti večje. To je najbolj opazno pri gradivu, ki se nanaša na gospodarstvo in finance.

Sistem poslovanja je pri ObLO enak kot pri KLO, le prvotna delovodniška ureditev je bila v tem foudu bolj ohranjena. Pri KLO so delovodniške številke večinoma pisali še na sam dokument, pri ObLO pa so bili vsi spisi dani v ovoje za spise, na katerih je bila zapisana delovodniška številka.

Delovodniki se pri tem foudu niso ohranili, zato sem gradivo preuredila po vsebini. Osnova nove ureditve je klasifikacijski načrt, ki ga uporabljajo državni upravni organi v SRS od leta 1962. Pri spreminjanju nekdanje delovodniške ureditve na nove upravne šifre ni bilo večjih problemov,¹⁸ pri tem sem si pomagala z vsebinskim kazalom klasifikacijskih znakov.¹⁹ Popis vsebuje šifro, sledi opis vsebine, leto nastanka in arhivska enota. Takšen način popisa sem uporabila zato, da bo pri prehodu na računalniški sistem popisovanja lažje vnesti podatke, saj je ena izmed osnov nove ureditve tudi šifra, ki jo uporablja uprava. Pri tem sem ugotovila, da bi tudi KLO lahko popisala na ta način. Z uvajanjem računalnikov v arhiv bomo verjetno morali vse gradivo upravnih organov popisati po enotnem sistemu, to je po sistemu šifer, ne glede na predhodne ureditve.

V foudu ObLO Polhov Gradec je ohranjenega več kvalitetnega gradiva kot v KLO, zato v tem foudu dobimo več podatkov o krajevni zgodovini. Tako so v celoti ohranjeni zapisniki sej ObLO od 16. decembra 1952 do 13. julija 1955. V gradivu dobimo podatke o uslužbencih ObLO – njihovih plačah, izobrazbi, njihovem socialnem izvoru, odbornikih, sestavi svetov in komisij, sistematičiji delovnih mest na področju Polhovskega Gradca.²⁰

Veliko je podatkov o volitvah – npr., kdo je izvoljen za republiški in zvezni zbor, koliko glasov je dobil v posamezni volilni enoti, razpored volišč, seznam volilnih odborov in podobno.

O krajevem gospodarstvu dobimo največ podatkov iz zapisnikov sej gospodarskega sveta in investicijskih

planov. Zveemo lahko o elektrifikaciji tega območja, površini obdelane zemlje, gozdovih in njihovi vrednosti, dobimo sezname zemljiških poscstnikov, število trgovin, podjetij, šol, obrtnikov in drugo.

Največ je podatkov pod šifro 4 – finance, kjer so predračuni ObLO, investicije, krediti, podatki pa so tudi o premoženjskem stanju posameznikov, kar je razvidno iz cenilnic zapisnikov, deloma pa tudi iz zapisnikov o skrbništvu otrok in odraslih.

Naštela sem samo glavne kategorije gradiva, iz zapsanega pa je razvidno, da fond občine prinaša precej več podatkov o krajevni zgodovini kot foudi KLO. Zaradi postopne decentralizacije postajajo foudi upravnih organov na nižjih nivojih vse pomembnejši in vsebujejo vse več kvalitetnega gradiva. Kljub temu sem izločila precej gradiva. Od nekdanjih 5 fasciklov, ki so obsegali okoli 1 tm, sem ohranila le 0,3 tm gradiva. Izločeni so predvsem dopisi in okrožnice Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana-okolica, razna potrdila, ki jih je izdajal občinski ljudski odbor, računi, davčne zadeve v celoti.

K foudu občine Polhov Gradec so priključeni spisi matičarja v Polhovem Gradcu v letih 1954–1955. Po vojni je matične posle še naprej opravljal župnik, kar je razvidno iz dopisa, ki KLO sporoča, da prijav smrti, rojstva in poroki ni potrebno pošiljati na matični urad, odsek za notranje zadeve pri Okrajnem narodnoosvobodilnem odboru Ljubljana-okolica. Te podatke pa naj si zapisujejo interno za lastno evidenco. Matični urad je v Polhovem Gradcu začel poslovati 13. julija 1947; matičarka pa je nastopila svojo službo 1. aprila 1947.²¹

Spisi matičnega urada, ki so se ohranili in bili prevzeti istočasno z gradivom ObLO, so iz let 1954 in 1955. Večji del teh spisov se je nanašal na obvestila o smrti, rojstvu in poroki, zato je bila večina teh spisov izločena. Ohranila sem spisek prebivalstva in letna statistična poročila o številu in gibanju prebivalstva. Zanimiva je predvsem spis, datiran 23. decembra 1954, ki ga je poslal Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica, tajništvo za notranje zadeve, v katerem "strogo prepovedujejo" pošiljati statističnim uradom statistične obrazce (SEL) za pobegle oziroma izseljene osebe. Iz priloženega dokumenta pa je razvidno, da je v letu 1954 iz občine v Polhovem Gradcu zbežalo 21 ljudi. Poimensko so navedeni ljudje in kraji, kamor so se odselili.²² Iz spisov v naslednjem letu 1955 so bili izločeni vsi statistični obrazci. V gradivu so ostali samo ovitki za spise z delovodniškimi številkami; s pomočjo indeksa, ki je ohranjen, se je dalo ugotoviti, da so bili pobrani ravno statistični obrazci in navodila za demografsko statistiko.

Iz zapsanega je razvidno, da se gradivo velikokrat uničuje že pred priloždom v arhiv, kar je verjetno problem vseh sodobnih arhivov.

4. Sklep

Ta zapis prikazuje gradivo, ki ga arhivi hranimo z upanjem, da prinaša podatke za krajevno zgodovino in hkrati opozni na kategorije gradiva, ki se nahajajo v foudih KLO in ObLO. Z uvajanjem računalnikov v arhive bo nujno enotno popisovanje, zato je to na nek način tudi poročilo o delu, prispevek k enotnejšemu pogledu na urejevanje in popisovanje gradiva najnižjih upravnih fondov. Poleg tega predlagam, da bi pri gradivu uprave po letu 1945 sprejeli načelo, da se pri foudih

nizjih upravnih organov (ki količinsko večinoma niso obsežni) ne oliraju prvotna ureditev, pač pa se gradivo na novo uredi po vsebinski razvrstitvi kot jo določajo klasifikacijski znaki upravnih organov iz leta 1962²³ (to velja za gradivo od 1945 do 1962). Upam, da je iz zapisanega razvidno, da se bo s pomočjo šifer uprave dalo popisati vse gradivo uprave ne glede na to, kakšna je bila predhodna ureditev.

Sama sem se začela ukvarjati s tem gradivom iz dveh razlogov. Prvi razlog je, da sem se kot pripravnik pač srečala najprej s tem gradivom in v literaturi nisem uspela najti odgovora, koliko je to gradivo uporabno. Predvsem sem se spraševala, katere kategorije gradiva so za znanost pa tudi praktično uporabo najpomembnejše. Drugi razlog je ugotovitev, da je količinsko teh fondov veliko in tudi uporabnikov tega gradiva je precej. Pri tem pa sem prišla do sklepa, da je v teh fondih relativno malo kvalitetnega gradiva in da se večji del njihovega gradiva zbira na višjih nivojih uprave.

Za sklep bi postavila vprašanje arhivistom, ki so se ukvarjali s fondi najnižjih upravnih organov ali so poiskali odgovor na vprašanje, koliko kvalitetnega gradiva se nahaja v teh fondih in koliko so uporabni za krajevno zgodovino.

OPOMBE

1 Tu mislim na gradivo, ki je bilo prevzeto v arhiv pred sprejemom zakona o naravni in kulturni dediščini. —

2 Inštitut za zgodovino delavskega gibanja (IZDG), Notranjsko okrožje (Cerkljansko), poročila rajonskih odborov Okrožnemu odboru za Notranjsko, fascikel 719, 719a. —

3 IZDG, Okrožni NOO OF za Notranjsko, zapisnik redne seje Okrožnega odbora OF za Notranjsko, 14. maja 1944, f. 719. —

4 IZDG, SNOS, Odsek za izgradnjo narodne oblasti, zapisnik 2. redne seje Okrožnega izvršnega odbora za Notranjsko — Ribnico, 4. novembra 1944, f. 464. —

5 Zakon o upravni razdelitvi federalne Slovenije (Uradni list SNOS in NV Slovenije, št. 33/45). —

6 ZAL, KLO Polhov Gradec, arhivska enota (a. e.) 3. —

7 Zakon o upravni razdelitvi LRS (Uradni list LRS, št. 62/46). —

8 Zakona o upravni razdelitvi LRS (Uradni list LRS, št. 9/48). —

9 ZAL, ObLO Polhov Gradec, a. e. 1. —

10 Zakon o razdelitvi LRS na mesta, okraje in občine (Uradni list LRS, št. 11/52). —

11 Zakon o območjih okrajev in občin v LRS (Uradni list LRS, št. 24/55). —

12 Zakon o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v LRS (Uradni list LRS, št. 3/61). —

13 Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica, f. 15, 16, 17, 18. Zapisniki sej KLO so v drugih primerih večinoma ohranjeni v samih fondih KLO. —

14 ZAL, KLO Polhov Gradec, a. e. 2. —

15 ZAL, KLO Polhov Gradec, a. e. 13. —

16 ZAL, KLO Polhov Gradec, a. e. 44. Od 35 oseb (staršev otrok) je za 21 zapisano, da so pobegnili na Koroško, za 10, da so umrli kot žrtve fašističnega terorja. —

17 Iz popisov v ZAL je razvidno, da tudi, ko sta delovodnik in indeks ohranjena, ne služita razvidu nad gradivom. V Zgodovinskem arhivu v Celju so mi povedali, da tudi v primeru, da ohranijo delovodniški sistem, naredijo še popis. O tem tudi v Ljubljani, Zonar, Arhivistika, Ljubljana 1978, str. 63 (predlagata, da se ne ohranja prvotna ureditev, kadar je fond močno izločen). —

18 Do podobne ugotovitve, da je najboljša rešitev uporabljati šifrani uprave za upravno gradivo po 1945, so prišli tudi v naši enoti v Kranju; primerjaj Janez Kopač, Prevzemanje večjih upravnih fondov za obdobje od avgusta 1956 do leta 1974 (na primeru občine Trzič), Škart, arhivski občasnik, Ljubljana 1986, str. 11–13. —

19 V. Arhar, S. Kranjc, Izpopolnjeno vsebinsko kazalo klasifikacijskih znakov za pisarniško poslovanje v državnih organih, zavodih in organizacijah, Ljubljana 1965. —

20 ZAL, ObLO Polhov Gradec, a. e. 1–5, 34, 35, 38, 39, 68, 74. —

21 ZAL, KLO Polhov Gradec, a. e. 4. —

22 ZAL, ObLO Polhov Gradec, a. e. 99. —

23 Klasifikacijski načrt iz leta 1962 je samo osnova, ki jo potem zelo lahko prilagodimo novemu klasifikacijskemu načrtu iz decembra 1988 ali pa šifrani, ki bodo temelj za računalniško popisovanje.

Popisovanje zapuščine pesnika in pisatelja Edvarda Kocbeka

Boris Rozman

Komite za družbene dejavnosti občine Ljubljana-Center je na predlog Zgodovinskega arhiva Ljubljana razglasil dokumentarno gradivo, ki je nastalo pri delu pesnika, pisatelja, esejista, prevajalca in urednika Edvarda Kocbeka, za arhivsko gradivo. Da je bilo to mogoče napraviti, je bilo potrebno napraviti podroben popis gradiva, ki je nastalo pri avtorju.

Tako sem se kot arhivist Zgodovinskega arhiva Ljubljana, zadolžen za osebne fonde, skupaj s sinom Edvarda Kocbeka Matjažem lotil popisovanja. Že ob samem pogledu na gradivo, ki ga je Kocbek zapustil, sem videl, da je njegovo delo presenetljivo obsežno, nepregledno (na koncu sva ga spravila v 59 škatel, kar pomeni 5,9 tm), hkrati pa tako mnogovrstno, da človek potrebuje

ogromno znanja in časa, da ga vsaj delno uredi oziroma popiše. Z Matjažem sva se dogovorila, da bo gradivo zaenkrat ostalo "urejeno", tako kot ga je zapustil oče, se pravi po mapah. V njih je bilo raznovrstno gradivo tako po kategorijah, kot vsebini.

Najpomembnejša vrst gradiva je zagotovo njegov dnevnik, s katerim nisva imela velikih problemov. Zvezke, v katere je pisal o svojem življenju, delu, problemih, sva uredila kronološko v 14 škatel, v posebne tri škatle pa sva spravila tudi originalne tipkopise že objavljenih dnevnikov (npr. Listina, Dnevnik 1951, 1952). Pri tem sem ugotovil, da nekateri zvezki za določena leta manjkajo, zlasti za leti 1936 in 1941, ko ni "oliranjenega" niti enega samega. Največ pa jih je napisal leta 1952 (18